

LBRIS

Editura NEUMA
Strada Libertății, nr. 188
Apahida, Județul Cluj

Editor: Andrea H. Hedeș
DTP: Gelu Iordache

Ilustrația copertei după
Printre valuri, Ivan Aivazovsky, 1898, ulei pe pânză

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HEDEȘ, ANDREA

Marea e frumoasă ca tine : roman / Andrea H. Hedeș. -
Cluj-Napoca : Neuma, 2023
ISBN 978-606-9610-69-5

821.135.1

Andrea H. Hedeș

Marea e frumoasă ca tine

ROMAN

Editura
NEUMA
2023

Cine știe, poate aceeași pasăre
a răsunat, în fiecare din noi,
Ieri,
Înspre seară?
Rainer Maria Rilke¹

¹ Din poemul *Du im Voraus, Tu, care nicicând n-ai ajuns*, traducerea autoarei.

*

Vocea tânguitoare a fetei se împletea cu plânsul
viorii lui *Dragić*:

Zeleno vesh, zeleno plaj,
amari bax, avel thaj zhal,
gindongo buss ando mas del
andej luma buzhanglipej.

Intrego luma dushmanoj,
sako rom sar chor nashadoj,
chi chordam jekh karfin numa,
andaj Jezusheski palma.
Devla zhutin pe amende,
na de mila pe romende,
amaja dan thaj vi mardan,
nashadeske amen shutan².

² „Cântecul milei”. Verde-i pădurea,/ Verde și muntele,/ Norocul vine,/ Norocul merge,/ Cuțitul grijilor/ Taie în carne vie/ Și lumea s-a înrăit.// Nouă toți ne sunt dușmani,/ Ca niște hoți vânați trăim,/ Nu am furat altceva decât un cui/ Din mâna însângerată a lui Isus.// Doamne, te rugăm, ai milă de noi/ Ca oamenii noștri să nu mai sufere./ Ne-ai blestemat,/ Ne-ai și bătut,/ Pentru totdeauna ne-ai făcut/Vagabonzi.

Îl intrigă melodia, ca o rugăciune stranie, ba chiar îl enervă. Se aplecă ușor pentru a-i vedea mai bine pe cei care cântau. Își reluară cântecul trist în fața atelierului de ciocolată. *Parcă ar fi un patefon stricat*, gândi, apoi privirea îi lunecă spre colțul de piață ce se zărea de acolo, de sus. Tarabele, sub forma unor căsuțe din lemn, își etalau delicatesele: turtă dulce, mere glazurate, globuri de sticlă pictate. Deodată, ochii i se măriră. O clipă își ținu respirația, de parcă ea l-ar fi putut trăda. Lăsă banii pe masă, coborî în cea mai mare grabă de la *Kastner und Öhler* și începu să alerge printre trecători. *Nici aglomerația, nici ninsoarea nu păreau să-l stânjenească.*

*

Întinse cu grijă mâna mică și roșie, tremurândă, poate din cauza frigului, poate a neliniștii, spre turta dulce cu oglindă, atât de frumos îmbrăcată în dantelăria de glazură albă și o ridică în dreptul ochilor care se luminară, când simți în ceafă privirea intensă ce o țintuia. O scăpă din mână, la fel și monedele pregătite în pumn, și se strecură prin spatele căsuțelor, traversă, iuțind pasul, se amestecă în mulțime. Vacarmul vesel al oamenilor nu era de ajutor. Nu reușea să se amestece, să se piardă printre ei. Simțea că orice

ar face, un fir nevăzut s-a instalat între ei, că oriunde ar merge, oricât ar încerca să se piardă în lume, gândul ațintit asupra-i o să-l simtă ca pe ceva otrăvit. Parcă mintea întreagă, adunată în acest singur gând, pornise ca o săgeată pentru care ținta era un magnet spre care se îndrepta fără greș. Picioarele i se înmuiară, mâinile îi înghețaseră, iar, de-a lungul șirei spinării, i se prelingea o transpirație rece. De undeva se auzi țipătul mirat al unei bufnițe. Se încordă până la ultima fibră și începu să alerge.

*

Se opri în dreptul unui chioșc de ziare și luă un exemplar din *Kleine Zeitung*. Pe prima pagină scria: *Miracol de Crăciun? S-a descoperit automatonul pierdut al lui Pierre Jaquet-Droz?*³ Îl mototoli nervos și îl aruncă la coșul de gunoi din apropiere.

– Domnule! spuse vânzătorul. Vă rog!

– Desigur, desigur, spuse el scoțând niște mărunțiș din portmoneu. Desigur, și întinse pumnul cu monede spre palma desfăcută a omului descumpănit.

³ Celebru maestru ceasornicar, născut la 28 iulie 1721 în La Chaux-de-Fonds, în Canton Neuchâtel, Regatul Prusiei.

Toată mass-media din Styria prezenta știrea. Era principalul subiect al televiziunilor, al ziarelor, al al influencerilor. În scurt timp, știrea a ajuns din locală, națională și apoi s-a răspândit în întreaga lume. De altfel, era irezistibilă. De Crăciun, într-un pod, a fost găsită, într-o stare perfectă, una dintre capodoperele maestrului ceasornicar Pierre Jaquet-Droz. Un automaton, o bijuterie a mecanicii, o mașinărie complexă, expresie a geniului bătrânului ceasornicar elvețian. Probabil era vechi de peste trei sute de ani. Se păstrase, printr-o minune, întreg, impecabil și capabil să realizeze acțiunile pentru care fusese creat și programat. Reprezenta un bărbat în mărime naturală, desăvârșit lucrat, cu mare atenție la detalii. Capul îi era acoperit cu o căciuliță din blană de samur împodobită cu un panaș din pene de struț, fixate cu un rubin cât oul de prepeliță. Părul castaniu, din fire naturale, încadra o figură palidă, cu ochi frumoși, deschiși larg, cu o privire pierdută în depărtări. Artistul reușise să redea pe acest chip, altfel plăcut, o melancolie desăvârșită. Era înveșmântat într-un costum de catifea moale și verde ca marea, care nu se tocise și ale cărui culori erau încă vii, un *deux pièces*, haina cambrată, cu nasturi de argint aurit, sub care se găsea cămașa de bumbac ivoriu, brodată ton sur ton cu lujeri, frunze și ramuri.

Mijlocul era strâns într-un șal turcesc de mătase. Pantalonii, din aceeași catifea verde precum marea, lungi, intrau în cizmele galbene, din piele fină, întoarsă. Ședea pe un scaun în fața unui credenț din lemn de nuc, o mobilă atât de simplă, de o eleganță severă, contrastând cu bogăția veșmintelor. Așezat astfel, fusese găsit scriind! Era, așa cum spuneau toți, un miracol de Crăciun. Se lansau ipoteze peste ipoteze despre povestea acestui automaton prețios, apărut într-un mod neașteptat în orașul lor. Cum ajunsese acolo, de cât timp se aflase acolo, așteptând să fie descoperit? Faptul că încă funcționa era uimitor și atrăgea deja o mulțime de curioși. Presa îl numise, nu foarte inspirat, *Fratele mai mare* al celeilalte creații a lui Pierre Jaquet-Droz, ajunsă până la noi, *Scriitorul*⁴. Era limpede, *Scriitorul* era un băiat, ori aici, la Graz, se afla un tânăr, o minune mecanică, minuțios creată pentru o figură imperială. O poveste plină de mister, care fascină întreaga planetă și în care lumea se lasă atrasă, încercând să deslușească istoria, adevărata poveste din spatele ei. Directorul *Universal Museum Joaneum* și urmașii maestrului ceasornicar încercau să înțeleagă și ei misterul și, mai cu seamă,

⁴ Faimos automaton realizat de către maestrul ceasornicar elvețian Pierre Jaquet-Droz și care a ajuns până în zilele noastre.

să se pronunțe asupra autenticității operei de artă care era automatonul. Urmașul promise că va căuta în jurnalul maestrului Pierre Jaquet-Droz, în însemnările de studio, în notele de lucru, în caietul de schițe, în speranța obținerii unei confirmări. Era bine știut faptul că maestrul ținea cu religiozitate un jurnal, pe care familia, din respect pentru intimitatea „șantierului” de creație al acestuia, nu l-a făcut niciodată public. Poate acolo să găsească o lămurire cât de mică. Dar, desigur, experții, analizând cu dedicare, se vor putea pronunța asupra vechimii și autenticității. Stilul de lucru al maestrului nu putea fi imitat, deși au existat încercări. Finisajul superb, liniile senzuale ale automatonului, materialele de lux din care fusese confecționat *Fratele mai mare* și faptul că, deși, într-o stare excelentă, avea acea patină pe care numai trecerea vremii o lasă asupra lucrurilor, chiar și asupra celor de mare preț, constituiau dovezile autenticității. Trebuiau doar să caute emblema atelierului său, *Atelier D'Art*, cele două stele, așezată, probabil, într-un loc mai puțin vizibil.

*

Interiorul imens, cu două etaje, îmbrăcat parcă într-o lumină strălucitoare, îl copleși și de data aceasta. Înaintă pe culoarul dintre rândurile de

scaune până când ajunse la locul lui. Mai verifică o dată, uitându-se pe bilet de parcă atunci l-ar fi văzut prima oară. Își așază în compartimentul de deasupra bagajul de mână. Avea locul dinspre culoar. Celelalte două erau ocupate de un cuplu tânăr, adolescentin chiar. Așa cum se temea, erau foarte îndrăgostiți și se desprindeau rar din interminabilele, autistele lor îmbrățișări. Se așază cu un oftat. În cele din urmă, avionul decolă. Primiseră păturile, papucii, prosoapele calde, căștile... Își cumpărase o pernă, din acelea pentru susținerea capului, întotdeauna uita să o ia cu el pe cea de acasă. Nu putea să doarmă în vreun mijloc de transport, fie el mașină, tren, ambarcațiune sau avion. În plus, avea rău de mișcare și fiecare deplasare era o probă de curaj. Sigur, lua medicamentele care îl ajutau, făcându-i starea ceva mai suportabilă, dar atât. Perna îi susținea capul, ca să nu fie o povară prea mare pentru gât, dar nu îi era de folos la somn, doar îl ajuta să stea puțin mai comod. Fură aduse primele gustări și vânzoleala aceea ce-i era atât de neplăcută reîncepu. Trebuia s-o mai îndure pe parcursul celor două escale. Nu ieșea niciodată din aeroporturi, pentru că spiritul de orientare îi lipsea cu desăvârșire. Pentru cineva care călătorise, la vârsta lui, destul de mult, parcă era un porumbel voiajor cu sistemul de navigație iremediabil

deteriorat, iar cel bazat pe percepțiile vizuale definitiv avariat. Își lua cafeaua și sandvișul, neverosimil de scumpe și de proaste, cu nume diferite, dar aceleași în fiecare aeroport, un mic suvenir specific orașului sau țării în care se afla și se așeza răbdător undeva în apropierea porții de îmbarcare, verificând, din timp în timp, portmoneul, pașaportul, biletul, numărul porții trecut pe bilet și numărul porții în apropierea căreia se așezase. Nu vorbea cu nimeni și, fără a sta pe telefon, se izola de toți și de toate, închizându-și simțurile, intrând într-un fel de hibernare salvatoare, care-l odihnea și îl proteja de vacarmul din jur, de ideea că se afla singur, la dracu-n praznic, într-un loc străin, printre oameni străini, într-un punct oarecare de pe glob, așteptând să urce într-o chestie plină de necunoscuți, că se vor îndrepta toți, împreună, la mama naibii, și mai departe, tot mai departe de tot ce îi era familiar. Nu închidea ochii, în tot acest timp nu dormea, era în el însuși, unde totul era cunoscut, ordonat, liniștitor. Până când o voce în care se amestecau aroganța, plictisul și o amabilitate dresată anunța începerea îmbarcării la poarta lui. Atunci se trezea din letargie, își verifica meticulos toate posesiunile, portmoneul, pașaportul, biletul, numărul porții trecut pe bilet și numărul porții în apropierea căreia se așezase. Aștepta să se

formeze coada și se așeza la urmă, pentru a face aglomerația mai suportabilă. Cu un gest de voință, asumat, privea oamenii scurt în ochi, iar la control schița și un zâmbet. Ținea minte lecția aceasta de la învățătoarea sa. Insistase asupra acestui lucru de-a lungul tuturor anilor de școală primară, o insistență agasantă, terifiantă i se păruse atunci, și de neînțeles, dar i se fixase, ca un automatism, gestul acesta de a privi în ochi și de a schița un zâmbet și aceasta se dovedise a fi una dintre cele mai de folos deprinderi ale sale.

În sfârșit, când luminile strălucitoare fură stinse și interiorul cabinei fu învăluit într-o lumină turcoaz, lumea din jur se pregăti să doarmă pe durata călătoriei lungi care urma. Își puse căștile și gândi *Mulțumesc lui Dumnezeu pentru NETFLIX*. Orele multe ce-i rămăseseră până la destinație le petrecu adâncit în lumile minunate ale filmelor clasice de animație. Între ele, verifica pe ecranul televizorului distanța parcursă, geografia locului peste care zburau, înălțimea și viteza cu care lunecau în noapte, neștiuți, necunoscuți celor de dedesubt, nisipuri cu vârste milenare, ape întinse și adânci, orașe în care oamenii își duceau existența nepăsători față de ei, cei ce străbăteau cerul, plutind, îndepărtându-se ca amintirile.

Când stewardesa aduse bolurile cu apă parfumată și prosoapele calde știu că mai are de îndurat puțin, numărătoarea inversă începuse și orele obositoare se vor termina, în sfârșit.

*

Ieși din aeroport. Închise ochii și respiră adânc, liniștit, umplându-și plămânii cu aerul umed și cald, nările cu mirosul de vegetație luxuriantă, auzul cu zgomotul fericit al împrejurimilor. Se destinse încet. Fiecare mușchi i se relaxă. Umerii scăpară de încordare, pumnii se deschisera și palmele se umpleau parcă de aerul parfumat, la fel cum o făcea fiecare celulă a corpului. Ieșirea din spațiul cu aer condiționat al aeroportului în cel exterior echivala, de fiecare dată, cu intrarea într-o saună. Era al cincilea an în care venea la Hanoi și acest lucru încă îl surprindea. Totuși, spre deosebire de ceilalți europeni, în mod inexplicabil, nu transpira. Era recunoscător pentru faptul că nu îi curgeau pe față broboane de sudoare și cămașa nu i se lipea de spate, dizolvând în transpirație ultima urmă de prestanță. Câțiva țânțari roiau deasupra bazinului cu plante de la ieșire, nu atât de mulți pe cât se așteptau caucazienii timorați. Alese la întâmplare unul dintre taximetriștii guralivi și

prietenosi, care îl asaltară. Ca toți ceilalți, și acesta vorbea o engleză aproximativă, dar înțelese unde dorea să îl ducă, în ciuda vietnamezei sale, la fel de precare.

În fața hotelului coborî. Merse la recepție și rezolvă formalitățile de cazare. Trecu prin curtea interioară a elegantei clădiri coloniale, pentru a ajunge la aripa în care se afla camera sa. Lua aceeași cameră în fiecare an. Etajul 2, camera 206, în aripa de Est. Știa că nu era nevoie să o mai inspecteze. Se spală cu meticulozitate pe mâini cu unul din săpunurile acelea mici pregătite pentru oaspeți. Acestea îi plăceau în mod special, conțineau uleiuri care, pentru un străin ca el, păreau exotice, dintr-un ținut misterios și îndepărtat, exact precum cel în care se afla acum. Parfumul stăruia îndelung pe mâini. Acasă își amintea mereu de mireasma aceasta și încerca să o descifreze, fără succes însă. Își șterse mâinile cu prosopul moale și alb. Ridică receptorul telefonului din cameră și comandă o cafea, biscuiți și banane (ah, bananele acelea mici, aromate, cu un gust cum nu întâlneai la cele importate în Europa). Pe urmă, își desfăcu atent cele două bagaje mari. Hainele, călcate și meticulos împachetate, pe zile, pe activități, pe culori, pe starea vremii pe care o căutase precaut, din timp, pe Accu Weather, se prezentau mulțumitor, gândi. Le

aranjă cu grijă, pe umerăse, în dulapul încăpător. Folosi și umerăsele sale, aducea întotdeauna câteva cu el, pentru siguranță. Aranjă frumos și obiectele, și produsele de igienă personală în baie, în dulap, pe noptiera din dreapta patului, fără grabă, cu mișcarea îndelung exersată, până când pare că devine mecanică, a unui mare maestru de șah. La sfârșit, așeză cărțile pe noptiera din stânga patului. Deschise fereastra în fața căreia se aflau jaluzele de lemn, prin care se auzea ploaia care începuse să cadă. Se întinse pe pat. După orele acelea ce părură o eternitate, în care stătuse țintuit în scaunul incomod al avionului, în sfârșit se putea așeza confortabil. Sunetul ploii avea întotdeauna asupra lui un efect liniștitor. Odată cu ploaia, căzu și înserarea și pasărea își începu cântecul subțire, ce reînvia parcă melancolia unei iubiri stinse. Deschise ușa, sperând să o poată zări în uriașul arbore bougainvillea, în care flori aprinse reflectau parcă lumina stelelor. Nu reușise niciodată până acum. Îl intriga faptul că nu știa ce pasăre era, arăta oare pe măsura frumuseții cântecului ei? Un ușor curent de aer apăru între fereastra înaltă și ușă, situate fiecare la extremitățile camerei lungi, ca un vagon, specifică locului. Viața poate fi frumoasă, își zise el. Se lăsă câteva clipe pradă acestui gând, după care se ridică și se îndreptă

spre ușă. Trecu pe coridorul lung, alb și deschis, mărginit într-o parte de camerele de oaspeți și de cealaltă de noaptea caldă și umedă și parfumată, de vegetația necunoscută lui, de florile sclipitoare, de triluri, de misterul pe care-l sporea întunericul. Coborî mai apoi scara ce descria o spirală mare. Nu lua niciodată liftul, pentru a nu se lipsi de acest drum, de această călătorie seducătoare pentru toate simțurile, de la ușa camerei sale până la restaurantul mare, puternic luminat, al hotelului. După ce lăsa în urmă și ultima treaptă, trecea printr-o casă a scărilor, străjuită în dreapta de o bancă, și care se deschidea înspre curtea interioară. Acolo, trecea pe lângă palmierii înalți, pe lângă peretele cu cascada care susura jucăuș, intra în clădirea principală, trecea pe lângă bucătăria prin a cărei ușă deschisă se auzea un vacarm vesel, pe care el îl găsea liniștitor. Ajungea iar în foaietul mare al hotelului, saluta pe cei de la recepție și intra în restaurant. Chiar numai pentru acest itinerariu care-l bucura și-l liniștea atât de mult și tot ar fi meritat făcută călătoria aceasta lungă din Austria în Vietnam. Se așeză la locul obișnuit, masa la care stătea de fiecare dată și luă cina singur și liniștit. La sfârșit, bău cafeaua fierbinte, cu gustul ei straniu, diferit de al celei care se găsea în Europa și se simți aproape fericit.